

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060164127806614

ბრძანება №625

ქ. თბილისი

13 / ოქტომბერი / 2014 წ.

შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-ის კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილ ცვლილებებთან (კაშხლის სიმაღლის გაზრდა) დაკავშირებულ მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №50; 09.10.2014 ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ, შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-ის კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილ ცვლილებებთან (კაშხლის სიმაღლის გაზრდა) დაკავშირებულ მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცივმა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-მა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№50; 09.10.2014.) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი; ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს წერილი (№567/01-28/გ; 23.09.2014); ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№ 50; 09.10.2014).

მინისტრი

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that are difficult to decipher as specific characters.

ელგუჯა ხოკრიშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 50

9 ოქტომბერი 2014 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილი ცვლილებებთან (კაშხლის სიმაღლის გაზრდა) დაკავშირებული მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „აჭარ ენერჯი-2007“ ქ.ბათუმი, ს.ხიმშიაშვილის #20, ბინა #34.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 25.09.2014 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „გამა კონსალტინგი“

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია, შპს „აჭარ ენერჯი-2007“-ის კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილი ცვლილებებთან (კაშხლის სიმაღლის გაზრდა) დაკავშირებული მშენებლობა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედები შეფასების ანგარიში.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

შპს „აჭარ ენერჯი-2007“ მდ. ჭოროხზე ახორციელებს ჰესების კასკადის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტს, რაზედაც საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში მიერ 2012 წლის 4 იანვარს გაცემულია #2 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა.

მშენებლობის პროცესში მოხდა პროექტის ოპტიმიზაცია, რის შედეგადაც გარკვეულად შეიცვალა ჰესის თავდაპირველი საპროექტო გადაწყვეტები, კერძოდ, გაიზარდა კირნათი ჰესის კაშხლის სიმაღლე და წყალსაცავის მაქსიმალური შეტბორვის ნიშნულმა ნაცვლად 53 მ-სა შეადგინა 57 მ ზღვის დონიდან. ზემოთ აღნიშნული საპროექტო ცვლილებები მნიშვნელოვნად ცვლის სამშენებლო სამუშაოების მოცულობებს და ექსპლუატაციის პირობებს. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილი ცვლილებები, რომლის დროსაც ენერგეტიკულ და ეკონომიკურ საგებელის პარალელურად მნიშვნელოვნად იზრდება დასატბორი ტერიტორიების ფართობი და შესაბამისად ფიზიკურ და ბიოლოგიურ გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების რიკები, ასევე ეკონომიკური და ფიზიკური განსახლების რისკები.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია კაშხლის სიმაღლის გაზრდის სამი ვარიანტი, კერძოდ, პირველი ვარიანტი ენერგეტიკული თვალსაზრისით ყველაზე მომგებიანი ვარიანტია. კაშხლის სიმაღლე იზრდება 8 მეტრით, მაგრამ ამ შემთხვევაში წყალქვეშ მოექცევა სოფ. მარადიდის და სოფ. კირნათის დასახლებული ზონების დიდი ნაწილი, მთლიანად დაიტბორება მდ. ჭოროხის ფერდობებზე არსებული სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები და მაჭახელას ეროვნული პარკის მნიშვნელოვანი ტერიტორია. შესაბამისად ეს ალტერნატიული ვარიანტი თავიდანვე უარყოფილი იქნა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების ძალიან მაღალი რისკების არსებობასთან დაკავშირებით.

რაც შეეხება მეორე ვარიანტს, უნდა აღინიშნოს, რომ გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირების თვალსაზრისით უფრო მისაღებია, კაშხლის მცირე სიმაღლით - 2 ან 3 მ-ით გაზრდა, რადგან ასეთ შემთხვევაში, ნაკლები იქნება წყალსაცავის წყლის სარკის ზედაპირის ფართობი და შესაბამისად დასატბორი ტერიტორიების ფართობი. ცალსახაა, რომ კაშხლისათვის ნაკლები სიმაღლის მომატება დაკავშირებული იქნება შედარებით ნაკლები ტერიტორიების დატბორვასთან, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს

ფიზიკურ, ბიოლოგიურ და სოციალურ გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების რისკებს, თუმცადა მეორე ალტერნატიული ვარიანტის ერთადერთი ნაკლად დაბალი ენერგოეფექტურობა უნდა ჩაითვალოს.

მესამე ალტერნატიული ვარიანტის მიხედვით კაშხლის სიმაღლის ზრდა მოხდება 4 მ-ით და წყალსაცავის წყლის შეტბორვის საოპერაციო დონე ნაცვლად თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული ზღვის დინიდან 53 მ ნიშნულისა მიაღწევს 57 მ ნიშნულს. კაშხლის სიმაღლის 4 მ-ით გაზრდის შემთხვევაში ჰესის დადგმული სიმძლავრე გაიზრდება დაახლოებით 15 მგვტ-ით.

გზშ-ს ანგარიშში მოცემულია კირნათი ჰესის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის აღწერა, კირნათი ჰესის ოპერირების პირობები, ელექტრო აღჭურვილობა და სხვა.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების რაიონის ბუნებრივი და სოციალური გარემოს ფონური მდგომარეობა, მათ შორის კლიმატი და მეტეოროლოგიური პირობები, სეისმური პირობები, გეოლოგიური აგებულება, გეომორფოლოგია, წარმოდგენილია კირნათი ჰესის სამშენებლო ტერიტორიაზე 2011-2013 წლებში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები, ასევე ამავე ტერიტორიაზე 2014 წელს ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია შუა და ზედა ეოცენის ვულკანური ნალექების წყალშემცველი ჰორიზონტი, რომელიც საკვლევ ტერიტორიაზე ყველაზე დიდი გავრცელებით სარგებლობს. აქვე აღნიშნულია, რომ მიწისქვეშა წყლები შედგენილობის მიხედვით, ძირითადად არააგრესიულია, განსხვავებით ალუვიური ნალექების წყალშემცველი ჰორიზონტისაგან, რომლის ფარგლებშიც არსებული წყალი იშვიათად აგრესიული სახით გვევლინება.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია გეოდინამიკური მოვლენები. აღნიშნულია, რომ ტერიტორიის ფარგლებში ვლინდება ისეთი მოვლენები, როგორცაა მდინარის ეროზია, ღვარცოფები, მეწყერული დეფორმაციები და ქვაცვენები.

გზშ-ს ანგარიშში ნათქვამია, რომ კირნათი ჰესის ტერიტორიაზე მეწყერული თვალსაზრისით სრულიად მდგრადია მარცხენა ფერდობი და მასზე რაიმე მეწყერული მოვლენები არ ფიქსირდება, ასევე აღნიშნება მარჯვენა ფერდის ისტორიული დინამიკური აქტივობა, რამაც მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა საპროექტო ტერიტორიაზე, თუმცა პროცესი ამჟამად სტაბილიზაციის ფაზაში არის გადასული და მისგან მოსალოდნელი საფრთხე განხილვას არ ექვემდებარება. აქვე უნდა აღინიშნოს, ანგარიშის ავტორებს დაფიქსირებული აქვთ, ამჟამად აქტიურ დინამიკაში მყოფი აქტიური მეწყერული სხეულები.

მნიშვნელოვანია კიდევ ერთი გეოდინამიკური პროცესი, რომელიც ქვათაცვენის სახით არის გამოხატული. დღეისათვის ფერდობიდან ქვაცვენა არ მიმდინარეობს და ზოგადად გარემო მდგრადია, მაგრამ მნიშვნელოვანი საშიშროება შეიძლება შეიქმნას წყლის შეგუბების შემდეგ. ტერიტორიის ფართობის ეს ნაწილი საინჟინრო-გეოლოგიურ რუკაზე გამოყოფილია, როგორც მაღალი საშიშროების ზონა (III₂). ტერასული საფეხურის

გაგრძელება ჩრდილოეთის მიმართულებით, რომლის ფარგლებშიც ასევე შეიძლება განვითარდეს მსგავსი მოვლენები, გამოყოფილია როგორც საშუალო საშიშროების ზონა (II₂), რამდენადაც იგი დასახლებული არ არის.

მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა ღვარცოფულ მოვლენებს. აღნიშნულია, რომ ღვარცოფული მოვლენები დამახასიათებელია მდ. ჭოროხის გვერდითა შენაკადებისათვის. საინჟინრო-გეოლოგიური აგეგმვის დროს ჩატარებული ვიზუალური დაკვირვებების მიხედვით, ამ მხრივ მეტად გამოირჩევა მისი მარცხენა შენაკადები, კერძოდ მდ. ღრემშისღელე და მდ. ბრევეთისღელე.

გზმ-ს ანგარიში აღნიშნულია, რომ მდ. ღრემშისღელეში ღვარცოფული მოვლენების განმეორების ალბათობის დასადგენად, სავლელ კვლევების წარმოების დროს დათვალთვრებული იქნა მისი ხევი. ხევი ვიწროა, განსაკუთრებით მის ზედა ნაწილში. სოფ მარადიდის ზევით ფსკერი გატყიანებულია, მთლიანად დაკავებულია დროთა განმავლობაში ფერდობებიდან ჩამოგორებული ძალიან დიდი ზომის (10 მ. და მეტი დიამეტრის) ლოდებითა და ბლოკებით, რომელთა შორის მდინარის მიერ გარეცხილია ფერდობებიდან დენუდირებული წვრილი მასალა და მდინარე ბევრგან გაედინება ლოდებსა და ბლოკებს შორის, კლაკნილ კალაპოტში. ხევის ციცაბო ფერდობების ნაწილი კლდოვანია, ხოლო ზოგან ფერდობებზე განვითარებულია ნატეხოვანი და თიხოვანი ჩამონაშალი გრუნტების საფარი. ფერდობებზე მუდმივად მიმდინარეობს მათი დენუდაციის პროცესი. ამასთან ერთად, ამ დროისათვის არ არის გამოვლენილი გრუნტის დიდი მასების მოწყვეტისა და ხევის ფსკერზე ჩაწოლის რაიმე აშკარა ნიშნები, რამაც შეიძლება მძლავრი ღვარცოფული ნაკადის წარმოქმნის საფრთხე შექმნას. ეს უბანი საინჟინრო-გეოლოგიურ რუკაზე გამოყოფილია, როგორც მაღალი საშიშროების ზონა (III₃).

ჰესის მშენებლობისა და განსაკუთრებით ექსპლოატაციისათვის ხელისშემშლელი ღვარცოფული მოვლენები მოსალოდნელია აგრეთვე ხეობის მარცხენა ფერდობზე, უშუალოდ კაშხლისა და ფერდობის ძირის შეუღლების ადგილზე, სადაც ხეობის ფერდობში ფორმირებული ციცაბო ხევიდან, ჩვეულებრივად, მცირე ნაკადული მოედინება. მდ. ჭოროხის ჭალაზე ხევის გამოსასვლელთან შექმნილი გამოტანის კონუსის თავისებურებებით (გავრცელების ფართი, სისქე, გამონატანის შედგენილობა) თუ ვიმსჯელებთ, აქ პერიოდულად ჩამოედინება ღვარცოფული ნაკადები, რომელთაც 1 მეტრამდე ზომის ლოდებიც გამოაქვს. 2011 წელს კაშხლის განლაგების ზოლში გაბურღული ჭაბურღილების მონაცემებით, ეს უბანი საინჟინრო გეოლოგიურ რუკაზე გამოყოფილია, როგორც მაღალი საშიშროების ზონა (III₁).

გზმ-ს ანგარიშში განხილულია საპროექტო ტერიტორიის ბიოლოგიური გარემო, საპროექტო დერეფნის ფლორისა და მცენარეულობის დეტალური დახასიათება ბოტანიკური კვლევის I ეტაპის შედეგების მიხედვით, ასევე საპროექტო დერეფნის ფლორისა და მცენარეულობის დეტალური დახასიათება, ბოტანიკური კვლევის II ეტაპის შედეგების მიხედვით, ცხოველთა მნიშვნელოვანიო სახეობები და მათი ადგილსამყოფელი.

გზშ-ს ანაგრიში შეფასებულია სოციალურ გარემოზე ზემოქმედება, სადაც მოცემულია საშიში გეოლოგიური პროცესების განვითარების რისკები, ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, ზემოქმედება მიწისქვეშა წყლებზე, ზემოქმედება ხმელეთის და წყლის ეკოლოგიაზე, მათი შეფასების მეთოდოლოგია, ზემოქმედების დახასიათება როგორც მშენებლობის, ასევე ოპერირების ეტაპზე, შემარბილებელი ღონისძიებები.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის მიზნები და ამოცანები, ავარიული შემთხვევების სახეები, მათ შორის ჰიდროტექნიკური ნაგებობების ავარიული დაზიანები შემთხვევა, საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების შემთხვევა, დამაბინძურებელი ნივთიერებების ავარიული დაღვრა.

გზშ-ს ანგარიშში მოცემულია შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგი, მათ შორის შემარბილებელი ღონისძიებები მშენებლობის ეტაპზე, ოპერირების ეტაპზე, გარემოსდაცვითი და სოციალური მონიტორინგის გეგმა, მონიტორინგის გეგმა მოსამზადებელი და სამშენებლო სამუშაოების პროცესში და აგრეთვე მონიტორინგის გეგმა ჰესის ოპერირების პროცესში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად დადგენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

შპს „აჭარ ენერჯი-2007“- ის ხელმძღვანელობა ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში მითითებული სქემის, შემარბილებელი ღონისძიებებისა და წარმოდგენილი გეგმების შესაბამისად როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპებზე.
2. უზრუნველყოს გრუნტის წყლის ჰორიზონტის დონეებზე და შემადგენლობაზე რეჟიმული დაკვირვების წარმოება და წყლის დონის აწევის შემთხვევაში შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.
3. კვარტალში ერთხელ აწარმოოს მონიტორინგი მორფოდინამიკურ პროცესებზე, რაზეც ზეგავლენას ახდენს წყალსაცავის აუზში შემავალი ღვარცოფული ხევები.
4. ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს წყალსაცავის სანაპირო ზოლიდან ღრეშისღელედან და მდ. ბრევეთის წყალსაცავთან მიერთების ზონაში კალაპოტის გაწმენდის სამუშაოებისა და შემდგომი განთავსების დეტალური გეგმის შემუშავება და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
5. კაშხლის ქვედა ბიეფში მდინარის კალაპოტის დინამიკაზე ზეგავლენის დადგენის მიზნით უზრუნველყოს დამატებითი კვლევის ჩატარება და მიღებული შედეგების გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
6. ნატანის დაგროვების გამო, მდინარის ჭალა-კალაპოტის და ნაპირების მდგრადობის შესაფასებლად, წყალსაცავის ტერიტორიაზე აწარმოოს მონიტორინგი და მიღებული შედეგები კვარტალში ერთხელ წარმოადგინოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
7. ეკოლოგიური ექსპერტიზის ოფიციალურად გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს წყალსაცავის სარკის ზედაპირისა და მოცულობის მრუდები, მოცულობის და დარეგულირების კოეფიციენტი, წყალსაცავის დონეების ცვალებადობის გრაფიკი და მისი ფერდობების მდგრადობაზე (ნაპირების გადამუშავებაზე) ზეგავლენის ანალიზი, წყალსაცავის მოცულობის შემცირების მიზნით.
8. ჰესის ექსპლუატაციაში გაშვებამდე მდინარე ჭოროხის ჰიდროლოგიურ რეჟიმზე ზემოქმედების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით უზრუნველყოს თურქეთის ტერიტორიაზე არსებული მურათლის წყალსაცავიდან გატარებული მდინარის სანიტარული ხარჯის შესახებ დაზუსტებული მონაცემების გარემოს დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
9. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს კაშხლის სიმაღლის შესახებ დაზუსტებული მონაცემი. იმ შემთხვევაში თუ წყლის მაქსიმალური დონე (რომელიც გზშ-ში განსაზღვრულია 57 მეტრით ზდ) გადააჭარბებს აღნიშნულ მონაცემს, ცვლილება განხილულ იქნება როგორც ექსპლუატაციის პირობის შეცვლა და დაექვემდებარება ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცედურის თავიდან გავლას.
10. წყალსაცავის ზონის მომზადებისთვის, წყალსაცავის შევსებამდე უზრუნველყოს დატბორვის ზონაში მოქცეული სასაფლაოების სამარხების სხვა ტერიტორიაზე გადატანა და აღნიშნული ტერიტორიის (არსებული სასაფლაოები) სათანადო დამუშავება.
11. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს საშიში გეოლოგიური პროცესების, მათ შორის აქტიურ დინამიკაში მყოფი მეწყრული სხეულების იდენტიფიცირება და კლასიფიკაცია, დინამიკისა და ფერდობის მდგრადობის შეფასება, მონიტორინგი და მიღებული შედეგების კვარტალში ერთხელ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.

12. ჰესის ექსპლოატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს თურქეთის ტერიტორიაზე დატბორვის განხორციელების შესაძლებლობის თაობაზე თურქეთის რესპუბლიკის შესაბამისი კომპეტენციის სახელმწიფო ორგანოებთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
13. ჰესის ექსპლოატაციაში გაშვებამდე განაგრძოს მდინარე ჭოროხის ჩამონადენზე სისტემატიური დაკვირვება და თვეების მიხედვით მიღებული მონაცემები კვარტალში ერთხელ წარმოადგინოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში. აღნიშნული მონაცემების წარმოდგენის შემდგომ საპროექტო ჰესის კაშხლის ქვედა ბიეფში ეკოლოგიური ხარჯის გატარება უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული დაზუსტებული მონაცემების საფუძველზე სამინისტროს მიერ დადგენილი ხარჯის შესაბამისად;
14. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის ოფიციალურად გაცნობიდან 2 თვის ვადაში, უზრუნველყოს სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე სამუშაოების დაწყების წინ მოხსნილი ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების ადგილის გეოგრაფიული დასახელების და GIS კოორდინატების საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა, ინფორმაციას თან უნდა დაერთოს დასაწყობებული ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის და დასაწყობების ადგილის ამსახველი მასალა.
15. უზრუნველყოს მოსაჭრელი ხე-მცენარეების სახეობრივი და რაოდენობრივი შემადგენლობის დაზუსტება და ქმედებების განხორციელება „წითელი ნუსხისა და წითელი წიგნის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად;
16. უზრუნველყოს ცხოველებზე (განსაკუთრებით საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ ცხოველთა სახეობებზე) სამონიტორინგო დაკვირვების საკითხები, რომელიც მოიცავს შემარბილებელი ღონისძიების ეფექტურობაზე დაკვირვებისა და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი დამატებით შემარბილებელ ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებებს.
17. ექსპლოატაციაში გაშვებამდე, უზრუნველყოს დეტალური საკომპენსაციო ქმედებების პაკეტის შემუშავება, (რაც დაფუძნებული იქნება საბოლოო მონაცემებზე, იმის მიხედვით, თუ რა სახის ზემოქმედება განიცადებს ცხოველთა სახეობებმა, მათ შორის თევზებმა და ჰაბიტატებმა, ასევე ზემოქმედების ზონაში არსებულმა ხე-მცენარეებმა) და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
18. ჰესის ექსპლოატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს თევზსავალის საპროექტო დოკუმენტაციის (ანგარიში და ნახაზები) გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა.
19. წყალსაცავის ქვაბულში, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნასთან დაკავშირებული სამუშაოების დაწყებამდე, უზრუნველყოს, მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განთავსებისათვის გათვალისწინებული ადგილების (ანგარიშის შესაბამისად 5 ადგილი) ფართობების, ფართობების ნიადაგური მდგომარეობის, საკუთრების ფორმის, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობის (განთავსების ადგილის მიხედვით) და გეოგრაფიული დასახელების შესახებ მონაცემების წარმოდგენა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.
20. უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის #424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულება.

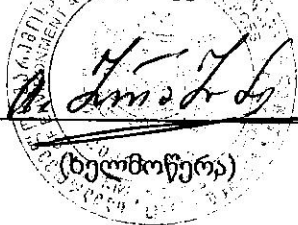
IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ, შპს "აჭარ ენერჯი-2007"-ის კირნათი ჰესის პროექტში შეტანილი ცვლილებებთან (კაშხლის სიმაღლის გაზრდა) დაკავშირებული მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედები შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)

ბ.ა.